

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.010.02.2021

Pani
Maria Józefowska- Jurga
Prezes Zarządu
Banku Żywności
w Nowych Bielicach
ul. Kwiatowa 39
Nowe Bielice
76-039 Biesiekierz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/085 – Przeciwdziałanie marnowaniu żywności

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Bank Żywności w Nowych Bielicach ¹ , ul. Kwiatowa 39 Nowe Bielice, 76-039 Biesiekierz.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Maria Józefowska–Jurga, Prezes Zarządu Banku ² od 30 marca 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez banki żywności zadań finansowanych za środków publicznych mających na celu zapobieganie marnowaniu żywności.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019 – 2021 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych ³), z możliwością wykorzystania dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontroler	Jarosław Tarasewicz, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/69/2021 z 14 kwietnia 2021 r. oraz nr LSZ/69/2021 z 25 maja 2021 r. (akta kontroli str.1-2, 3)

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Bank zadań finansowanych ze środków publicznych mających na celu zapobieganie marnowaniu żywności.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Bank prawidłowo realizował działania dotyczące niedopuszczania do marnowania żywności oraz udzielania pomocy żywnościowej osobom potrzebującym w zakresie działalności pożytku publicznego oraz ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności ⁶ na podstawie umów finansowanych ze środków publicznych. Objęte kontrolą zadania wykonane zostały w pełnym zakresie i terminowo. Zgodnie z wymogami udokumentowano ich realizację, a także zaewidencjonowano wydatki z nimi związane w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Z wykonania zadań oraz wykorzystania otrzymanych na ten cel dotacji zleceńodawcom przedłożono sprawozdania i rozliczenia w wymaganej formie oraz z zachowaniem ustalonych terminów. Zgodnie z obowiązującym wzorem oraz terminowo sporządzono i przekazano także Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska ⁷ sprawozdanie o sposobie zagospodarowania otrzymanej żywności za 2020 r.

¹ Dalej: Bank.

² Dalej: Prezes.

³ Zakończenie czynności kontrolnych nastąpiło 8 czerwca 2021 r.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1645, dalej: ustawa o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

⁷ Dalej: GIOŚ.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Realizacja przez Bank zadań na rzecz zapobiegania marnowaniu żywności

Opis stanu faktycznego

1. Bank jest organizacją pozarządową, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁸. W kontrolowanym okresie działał jako stowarzyszenie posiadające status organizacji pożytku publicznego. Utworzony został przez Komitet Założycielski Stowarzyszenia „Koszaliński Bank Żywności” i zarejestrowany w rejestrze stowarzyszeń postanowieniem Sądu Okręgowego w Koszalinie, sygn. akt I1Ns Rej. St 3/2000 z 10 stycznia 2000 r.

(akta kontroli str. 3-32)

Zakres prowadzonej przez Bank działalności pożytku publicznego, a także cele i sposoby ich realizacji, zostały określone w statucie uchwalonym 27 grudnia 1999 r.⁹ Obejmowały one m.in.:

- udzielanie pomocy żywnościowej osobom szczególnie tej pomocy potrzebującym bezpośrednio, a także poprzez wspomaganie działań instytucji, organizacji charytatywnych, zajmujących się rozdziałem żywności;
- gromadzenie darów w formie pełnowartościowej żywności od podmiotów krajowych i zagranicznych z zachowaniem aktualnie obowiązujących przepisów i norm sanitarno-epidemiologicznych;
- magazynowanie, segregowanie, paczkowanie, transport oraz rozdział otrzymywanych darów wśród osób potrzebujących, według zasad ustalonych przez władze Banku;
- podejmowanie działań mających na celu pozyskiwanie darczyńców i patronów przedsięwzięć odbywających się pod auspicjami Banku;
- współpracę z władzami państwowymi i samorządowymi, organizacjami, stowarzyszeniami i instytucjami zainteresowanymi działalnością Banku;
- prowadzenie własnej działalności wydawniczej poprzez wydawanie folderów, biuletynów oraz własnego czasopisma;
- organizowanie imprez okolicznościowych o charakterze charytatywno-towarzyskim, mających na celu powiększenie zasobów

i mieściły się w zakresie zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 1, 1a, 3 udpp oraz art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

(akta kontroli str. 17-18)

Regulacje statutowe, zgodnie z art. 10 ust. 3 udpp, określały rodzaj i zakres nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. W § 9 i 10 statutu określającym cele Stowarzyszenia i sposoby ich realizacji nie przewidziano realizacji przez Bank odpłatnej działalności pożytku publicznego. W okresie objętym kontrolą Bank prowadził wyłącznie działalność nieodpłatną pożytku publicznego¹⁰.

(akta kontroli str. 17-26)

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, ze zm., dalej udpp.

⁹ Statut Stowarzyszenia uchwalony przez Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia Koszaliński Bank Żywności 27 grudnia 1999 r.

¹⁰ Nie prowadził działalności gospodarczej i odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Według przedłożonych podczas kontroli dokumentów oraz udzielonych wyjaśnień, w Banku obowiązywała w kontrolowanym okresie polityka rachunkowości, która regulowała m.in. sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych, ewidencji pozabilansowej, postępowania ze środkami trwałymi i należnościami. Konta księgi głównej pozwalały na określenie kosztów i przychodów według prowadzonej działalności statutowej.

(akta kontroli str. 32)

2. W badanym okresie obowiązywało dziewięć umów o łącznej wartości 1 639 866,44 zł, dotyczących wsparcia finansowego działalności Banku ze środków publicznych, w tym:

- trzy umowy z Powiatem Szczecineckim:
 - umowa nr 1/2019 z 1 kwietnia 2019 r. (zawarta na okres od 1 kwietnia do 31 grudnia 2019 r.) na realizację zadania publicznego „Przeciwdziałanie zjawiskom ubóstwa”, w której wysokość dotacji została określona na 5 000 zł i środków własnych na 3 000 zł;
 - umowa nr 1/PCPR/2020/OKO z 23 marca 2020 r. (zawarta na okres od 1 kwietnia do 31 grudnia 2020 r.) na realizację zadania publicznego „Przeciwdziałanie zjawiskom ubóstwa”, w której wysokość dotacji została określona na 5 000 zł i środków własnych na 3 000 zł;
 - umowa nr 05/WP/2021/OKO z 23 marca 2021 r. (zawarta na okres od 1 kwietnia do 31 grudnia 2021 r.) na realizację zadania publicznego „Pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób”, w której wysokość dotacji została określona na 5 000 zł i środków własnych na 850 zł.

Dofinansowanie przeznaczone było na pozyskiwanie żywności i przekazywanie darowizn osobom potrzebującym.

- dwie umowy z Gminą Polanów:
 - umowa nr PG.II.526.1.2019 z 6 marca 2019 r. (zawarta na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.) na realizację zadania publicznego „Pozyskiwanie nieodpłatne żywności przeznaczonej dla najuboższych mieszkańców Gminy Polanów”, w której wysokość dotacji została określona na 8 000 zł i środków własnych na 4 000 zł;
 - umowa nr 1/2020 z 12 lutego 2020 r. (zawarta na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) na realizację zadania publicznego „Pomoc społeczna, w tym pomoc dla rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób”, w której wysokość dotacji została określona na 8 000 zł i środków własnych w wysokości 4 000 zł.
- trzy umowy z Federacją Polskich Banków Żywności¹¹ „Na realizację i dofinansowanie projektu z tytułu kosztów administracyjnych, transportu i magazynowania oraz z tytułu środków towarzyszących w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, realizowanego w podprogramie na rok: 2018/2019/2020” z dnia:
 - umowa nr 32/POPŻ/2018 z 25 września 2018 r. (zawarta na okres od 25 września 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.);
 - umowa nr 32/POPŻ/2019 z dnia 18 grudnia 2019 r. (zawarta na okres od 18 grudnia 2019 r. do 12 października 2020 r.);
 - umowa nr 31/POPŻ/2020 z 28 grudnia 2020 r. (zawarta na okres od 28 grudnia 2020 r. do 13 grudnia 2021 r.);

¹¹ Dalej: FPBŻ.

przynające Bankowi dotacje z tytułu kosztów administracyjnych, transportu i magazynowania w wysokości 4,6% oraz z tytułu środków towarzyszących 5% wartości artykułów spożywczych, które zostały przekazane do magazynu. Na podstawie ww. umów Bank otrzymał dotacje w wysokości odpowiednio: 329 933,81; 626 023,41 zł i 452 909,22 zł. Umowy nie zawierały wymogu wniesienia wkładu własnego.

- umowa nr 277/2019/Wn16/OZ-PO-go/D z 12 lipca 2019 r. zawarta z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej¹² (na okres od 12 lipca do 29 listopada 2019 r.) na realizację zadania „Zapobieganie powstawaniu odpadów żywnościowych w szczególności mrożonych i pochodzących z restauracji od producentów i centrów dystrybucyjnych”, w której kwota dotacji wyniosła 200 000 zł. Umowa nie określała wymogu wniesienia wkładu własnego.

(akta kontroli str. 33-510, 529-532, 550-617, 618-627)

2.1. Badanie sześciu z dziewięciu umów¹³ (67%) łącznej wartości 866 023,41 zł¹⁴ wykazało, że w przypadku każdej umowy:

- rodzaj zadania określony w umowie odpowiadał przedmiotowi działalności pożytku publicznego realizowanej przez Bank;
- zadania realizowano bez udziału podwykonawców;
- w księgach rachunkowych wyodrębniono środki z dotacji otrzymanej na realizację umowy w sposób pozwalający na jednoznaczną ich identyfikację;
- dokumenty (faktury/rachunki) potwierdzające poniesienie wydatków spełniały wymogi określone w przepisach art. 21 ust. 1 i 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁵ oraz zawierały informację o sfinansowaniu wydatku ze środków dotacji;
- przy realizacji zadania przestrzegano postanowień umowy dotyczących zakresu rzeczowego, sposobu wykonania i terminów realizacji.

Bank realizując umowy z Gminą Polanów i Powiatem Szczecineckim wniósł wymagany wkład własny w kwotach określonych w tych umowach.

Sposób udzielania zamówień został uregulowany w badanych umowach w następujący sposób: w dwóch umowach z Gminą Polanów i dwóch z Powiatem Szczecineckim i w umowie zawartej z NFOŚiGW zawarto zapisy o stosowaniu przy ich realizacji przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁶.

W umowie zawartej z NFOŚiGW zastrzeżono (§ 6 ust. 3 i ust. 4), że w przypadku, gdy zamawiający spełnia warunki wyłączające stosowanie wobec niego przepisów PZP, zobowiązany będzie przy udzielaniu zamówień do stosowania zasad równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości. W umowach z FPBŻ (trzy umowy) zawarto zapisy o udzielaniu zamówień w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, a w przypadku zamówień o wskazanej wartości przy uwzględnieniu zasady rozeznania rynku lub konkurencyjności. Bank realizował przedsięwzięcia w ww. zakresie zgodnie z ustaleniami umów objętych badaniem.

(akta kontroli str. 48-57, 78-268, 270-357, 394-398, 438-510, 550-580)

¹² Dalej: NFOŚiGW.

¹³ Badaniem objęto umowy: z Powiatem Szczecineckim nr 1/2019 i nr 1/PCPR/2020/OKO; z Gminą Polanów: nr PG.II.526.1.2019. i nr 1/2020; z FPBŻ nr 32/POPŻ/2019 oraz z NFOŚiGW nr 277/2019/Wn16/OZ-PO-go/D.

¹⁴ W tym kwota dofinansowania w wysokości 852 023,41 zł, kwota środków własnych 14 000 zł.

¹⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.

¹⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm. (obowiązująca do 31 grudnia 2020 r.), dalej: PZP.

Ustalono ponadto, że w ramach:

a/ umów zawartych z Powiatem Szczecineckim:

- dotacja w kwocie 5 000 zł otrzymana na podstawie umowy nr 1/2019 wydatkowana została na:
 - usługi remontowe samochodu dostawczego służącego do przewozu żywności – 3 500 zł;
 - na zakup paliwa do samochodu dostawczego służącego do przewozu żywności - 1 500 zł.

Wydatki na powyższe cele poniesione ze środków własnych Banku wyniosły łącznie 3 055,67 zł.

- dotacja w kwocie 5 000 zł otrzymana na podstawie umowy nr 1/PCPR/2020/OKO wydatkowana została na:
 - na zakup paliwa do samochodu dostawczego służącego do przewozu żywności - 3 000 zł;
 - usługi remontowe samochodu dostawczego służącego do przewozu żywności - 1 000 zł;
 - sfinansowanie usługi transportowej związanej z przewozem darowizny na trasie Nakło – Nowe Bielice - 1 000 zł;

Wydatki na powyższe cele poniesione ze środków własnych Banku wyniosły łącznie 3 014,96 zł.

(akta kontroli str. 82-103, 139-158)

b/ umów zawartych z Gminą Polanów:

- dotacja w kwocie 8 000 zł otrzymana na podstawie umowy nr PG.II.526.1.2019 wydatkowana została na:
 - zakup paliwa do samochodu dostawczego służącego do przewozu żywności – 2 000 zł;
 - naprawę samochodu dostawczego - 2 600 zł;
 - zakup energii elektrycznej na potrzeby Banku – 2 300 zł;
 - zakup materiałów biurowych na potrzeby Banku - 1 100 zł.

Wydatki na powyższe cele poniesione ze środków własnych Banku wyniosły 4 008,94 zł

- dotacja w kwocie 8 000 zł otrzymana na podstawie umowy nr 1/2020 wydatkowana została na:
 - zakup energii elektrycznej na potrzeby Banku – 4 000 zł;
 - zakup paliwa do samochodu dostawczego służącego do przewozu żywności – 4 000 zł;

Wydatki na powyższe cele poniesione ze środków własnych Banku wyniosły łącznie 4 081,64 zł.

(akta kontroli str. 178-216, 230-254, 264-268)

Środki dotacji wydatkowano zgodnie z warunkami określonymi w umowach i założeniami (rzeczowymi i finansowymi) zawartymi w ofertach na realizację zadań publicznych.

W ramach umów o udzielenie dotacji zawartych z Gminą Polanów i Powiatem Szczecineckim założono cele dotowanych zadań w postaci cyklicznego zasilania w bezpłatną żywność organizacji pozarządowych i instytucji samorządowych z terenu Gminy Polanów i Powiatu Szczecineckiego, planując w każdej z umów przyjęcie 100 transportów żywności i pozyskanie 300 ton artykułów spożywczych oraz udzielenie pomocy żywnościowej dla 2 000 osób potrzebujących z terenu Gminy Polanów i dla 5 000 mieszkańców Powiatu Szczecineckiego. Osiągnięto zakładane w badanych umowach rezultaty realizacji zadań publicznych, wspierając w 2019 r. i 2020 r. poprzez systematyczną pomoc żywnościową osoby najuboższe

i potrzebujące wsparcia z terenu Powiatu Szczecineckiego i Gminy Polanów. Pozyskano łącznie w okresie obowiązywania umów 2 800 ton artykułów spożywczych i udzielono pomocy żywnościowej łącznie 10 000 mieszkańcom Gminy Polanów i 13 000 mieszkańców Powiatu Szczecineckiego.

(akta kontroli str. 48-57, 78-357, 394-398, 438-510)

c/ umowy nr 32/POPŻ/2019 zawartej z FPBŻ, Bank zobowiązał się do przeprowadzenia nieodpłatnej dystrybucji żywności wśród osób najbardziej potrzebujących oraz działań towarzyszących dla tych osób planując przeprowadzenie 150 warsztatów (kulinarnych, niemarnowania żywności i innych) dla 3 010 osób. Zrealizowano łącznie 160 warsztatów (55 kulinarnych, 80 niemarnowania żywności i 25 innych) – 106,7% planowanej liczby działań dla 1 488 osób – 49,4% planowanej liczby osób przeszkolonych. Wskaźnik liczby uczestników warsztatów nie został osiągnięty z powodu pandemii wirusa SARS-Cov-2 i ograniczeń z nim związanych.

(akta kontroli str. 513-514, 618-627)

Analiza przeprowadzonych przez Bank działań towarzyszących¹⁷ wykazała m.in., że:

- ich forma odpowiadała wskazanej w umowie;
- w warsztatach uczestniczyły osoby korzystające z udzielanej przez Bank pomocy żywnościowej;
- z przeprowadzonych warsztatów sporządzano dokumentację w postaci informacji o przeprowadzonych warsztatach w ramach środków towarzyszących¹⁸, sprawozdania z przeprowadzonego działania, konspektu i listy obecności;
- warsztaty prowadzono w okresie od lutego do lipca 2020 r. w miejscowościach, w których realizowano dystrybucję żywności.

(akta kontroli str. 666-715)

Prawidłowość realizacji umowy nr 32/POPŻ/2019 była przedmiotem kontroli Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa¹⁹, opisanej w punkcie 4 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 513-514, 628-635)

d/ umowy nr 277/2019/Wn16/OZ-PO-go/D Bank zobowiązał się przeznaczyć dotację w wysokości 200 000 zł na zakup samochodu dostawczego wyposażonego w agregat mroźniczy (do -20°C).

Badanie prawidłowości realizacji postanowień umowy wykazało, że:

- podczas realizacji zadania przestrzegano postanowień dotyczących zakresu rzeczowego;
- wydatek poniesiono w terminie określonym w harmonogramie rzeczowo-finansowym. Całkowity koszt zadania zgodnie z umową wyniósł 200 000 zł. Bank nie był zobowiązany do wniesienia wkładu własnego;
- wydatek został poniesiony przy zastosowaniu zasady równego traktowania, uczciwej konkurencji i przejrzystości²⁰, należycie udokumentowany - umową

¹⁷ Badaniem objęto pięć warsztatów.

¹⁸ Według załącznika nr 8 do Wytucznych Instytucji Zarządzającej do Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów dotyczące działań realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2018/2019/2020.

¹⁹ Dalej: KOWR.

²⁰ Bank zwrócił się do firm zajmujących się sprzedażą samochodów o przedstawienie oferty handlowej na samochód dostawczy z agregatem mroźniczym do - 20°C. Otrzymano dwie oferty, z których wybrano ofertę korzystniejszą.

- zakupu, fakturą zawierającą informację o przypisaniu wydatku do umowy, a odbiór potwierdzony został protokołem zdawczo-odbiorczym;
- zakupiony środek trwały został przyjęty do użytkowania;
 - w ramach realizacji zadania nie były wydatkowane środki na wynagrodzenia pracowników Banku;
 - osiągnięto efekt rzeczowy w postaci samochodu dostawczego wyposażonego w izolację i agregat mroźniczy do - 20°C. Trwałość efektu rzeczowego potwierdzona została w ewidencji środków trwałych;
 - w umowie przewidziano realizację efektu ekologicznego w postaci zwiększonej masy przyjętej i rozdysponowanej żywności – 5%, który zrealizowano. Masa pozyskanej żywności w 2018 r. (wg. inwentaryzacji i protokołu odbioru końcowego, w tym zestawienia elementów odniesionych do harmonogramu rzeczowo-finansowego) wyniosła 597 441 kg. Masa pozyskanej żywności w 2019 r. wyniosła 706 190,6 kg (wzrost o 18,2%).

(akta kontroli str. 269-398)

3. Badanie prawidłowości wypełnienia przez Bank obowiązków sprawozdawczych dotyczących umów objętych badaniem w punkcie 2.1 wystąpienia pokontrolnego wykazało m.in., że sprawozdania/rozliczenia złożono terminowo, w wymaganej formie wraz z określonymi w umowie załącznikami i dokumentami potwierdzającymi realizację zadań. Ich treść była zgodna z dokumentacją źródłową oraz danymi ujętymi w ewidencji księgowej. Bank wskazał udzielającym dofinansowania rachunek bankowy, na który przekazywane były dotacje i rachunek ten był utrzymany do chwili dokonania ostatecznych rozliczeń. Bank był jedynym posiadaczem tego rachunku.

(akta kontroli str. 48-57, 78-268, 270-357, 394-398, 438-510, 618-627)

4. W okresie objętym kontrolą KOWR przeprowadził następujące kontrole realizowanych przez Bank zadań publicznych w zakresie realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2019:

- kontrolę standardów administrowania, transportu i magazynowania nr KOS/DWK/14/2020/Ppż²¹;
- kontrolę standardów towarzyszących nr KOS/DWK/19/2020/Ppż²², dotyczącą prawidłowości zachowania przez Bank standardów środków towarzyszących. Jej zakres obejmował ustalenie m.in. sposobu informowania o zorganizowanych działaniach towarzyszących, ustalenie kryteriów, którymi posługiwał się Bank kierując osobę do poszczególnych działań towarzyszących oraz grupy odbiorców;
- kontrolę dotyczącą zachowania standardów administrowania, transportu i magazynowania w Banku. W jej wyniku sprawdzono m.in.: zasady współpracy z podmiotami, którym Bank przekazywał żywność i sposób sprawowania nadzoru nad tymi organizacjami; zaplecze techniczne, którym dysponuje Bank i sposób przechowywania żywności; prowadzenie na potrzeby zawartej umowy wyodrębnionej ewidencji księgowej.

W żadnej z ww. kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pozostałe zadania nie były kontrolowane przez udzielających dofinansowania.

(akta kontroli str. 513-514, 628-635, 643-646, 664-665)

5. Prezes odnosząc się do aplikowania o dotacje na zadania publiczne i ich rozliczania, wyjaśniła: „realizację zadań z zakresu przeciwdziałania marnowaniu żywności oraz współpracę z podmiotami zlecającymi takie zadania oceniam

²¹ Informacja pokontrolna nr DWK.WDDT.7741.1.15.2019 z 10 maja 2020 r.

²² Informacja pokontrolna nr DWK.WDDT.7742.1.1.2019 z 10 listopada 2020 r.

pozytywnie. Aplikowanie o dotacje oraz rozliczanie ich jest przystępne. Przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem marnowaniu żywności nie napotkaliśmy na bariery, których nie można pokonać”

Prezes oceniając rozwiązania przyjęte w ustawie o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności wskazała, że „miały one znaczący wpływ na rozszerzenie działalności Banku oraz wzrost kosztów przy realizacji przedsięwzięć”.

(akta kontroli str. 513)

6. Bank otrzymał i zagospodarował żywność nieprzeznaczoną do sprzedaży w liczbie 706 190,59 kg i o wartości 6 439 014,98 zł w 2019 r., 873 867,32 kg i o wartości 8 265 392,87 zł w 2020 r. oraz 297 076,65 kg i o wartości 2 970 416,31 zł do 31 marca 2021 r. Na podstawie umów ze sprzedawcami Bank otrzymał 1 515 980,94 kg²³ żywności o wartości 15 225 258,48 zł. Otrzymana żywność w badanym okresie przekazana została do 71 odbiorców²⁴.

(akta kontroli str. 514)

Bank otrzymał do wiadomości wszystkie umowy ze sprzedawcami zawarte przez FPBŻ w imieniu Banków.

(akta kontroli str. 716)

Cztery umowy²⁵ zawarte przez Bank ze sprzedawcami żywności regulowały m.in.:

- sposób i czas przekazywania żywności (darczyńca powiadamiać miał Bank o rodzaju i wielkości żywności, którą posiada do przekazania, nie później niż jeden dzień przed planowanym terminem przekazania oraz nie później niż na dwa dni przed upływem terminu przydatności do spożycia, odbiór żywności następować miał ze sklepu lub magazynu wskazanego przez darczyńcę);
- koszty odbioru i dystrybucji (darczyńca miał partycypować w kosztach odbioru i dystrybucji żywności ponosząc opłatę z tego tytułu za jedną lokalizację objętą odbiorem żywności).

(akta kontroli str. 533-549)

Dwa podmioty wywiązały się z umów poprzez wpłaty na konto banku, natomiast dwa nie przekazały żywności ani nie dokonały wpłat.

W 2020 r. i w 2021 r. (I kwartał) wystąpiły przypadki, że pomimo zawarcia umowy, sprzedawca żywności nie przekazał żywności do Banku. Dotyczyło to siedmiu sprzedawców, którzy zawarli umowę z FPBŻ. Wnieśli oni do Banku opłatę za marnowanie żywności.

(akta kontroli str. 516-517)

Łączna kwota otrzymanej przez Bank opłaty za marnowanie żywności od dziesięciu sprzedawców, którzy zawarli umowy z FPBŻ (według stanu na 31 marca 2021 r.) wyniosła 34 862,19²⁶.

(akta kontroli str. 516-517, 528, 533-549)

Bank nie prowadził ze sprzedawcami żywności, z którymi zawarł umowę kampanii edukacyjno-informacyjnych. Dyrektor Banku wyjaśnił: „W przypadku umów, podpisanych przez FPBŻ, jako przedstawicieli poszczególnych Banków, kampanie organizowane były przez Federację Banku. Bank nie prowadził z takimi sprzedawcami żywności indywidualnych kampanii, w jego imieniu organizowała je Federacja. Z podmiotami, z którymi umowę podpisał Bank takich kampanii nie

²³ Auchan Polska sp. z o.o. Piaseczno, Jeronimo Martins Polska sp. akcyjna w Kostrzynie, Kaufland Polska Markety sp. z o.o. we Wrocławiu, Makro Cash and Carry Polska S.A. w Warszawie, NETTO sp. z o.o. w Motańcu, TESCO Polska sp. z o.o. w Krakowie, Stokrotka sp. z o.o. w Lublinie.

²⁴ W szczególności Ośrodków Pomocy Społecznej, stowarzyszeń, sołectw, fundacji, stowarzyszeń, szkół i przedszkoli.

²⁵ Pozostałe 10 umów zawarła ze sprzedawcami FPBŻ.

²⁶ W 2019 r. i 2020 r. Bank nie otrzymał opłat z tego tytułu. Całą kwotę otrzymał w 2021 r.

proceeding with regard to the epidemiological situation, which does not allow for the stay of additional persons in the point and organizing food collections”.

(akta kontroli str. 518)

Bank submitted GIOŚ a report on the way of managing the received food for 2020 r. 23 March 2021 r., i.e. with the observance of the deadline specified in art. 7 ust. 2 of the Act on combating food waste. The report was prepared in accordance with the model specified in the annex no. 2 to the Resolution of the Steering Committee on Public Benefit of March 15, 2021 r. in the matter of the model of information on the use of funds from the payment for food waste and the model of the report on the way of managing the received food²⁷ and contained data on the mass of food received from food sellers and the mass of food, which the Bank passed to the needy, and also a list of food sellers, from whom the Bank received food. The report contained data on the mass and value of food managed on the basis of the Act on combating food waste²⁸.

(akta kontroli str. 520-521, 527)

Stwierdzone
nieprawidłowości

In the activity of the controlled unit in the scope presented above, no irregularities were confirmed.

IV. Uwagi i wnioski

In connection with the non-confirmation of irregularities, the Supreme Audit Office does not formulate any remarks or proposals.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

The post-audit was prepared in two copies; one for the head of the controlled unit, the other for the audit file.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

In accordance with art. 54 ust. 1 and 2 of the Act on NIK, the head of the controlled unit has the right to file a written statement of objections to the post-audit, within 21 days from the date of its submission. Objections are filed with the Director of the Delegation of NIK in Szczecin. The right to file objections, in accordance with art. 61b ust. 2 of the Act on NIK, does not apply to the post-audit of the amended decision in accordance with the content of the resolution in the matter of objections.

Szczecin, 21 czerwca 2021 r.

Kontroler
Jarosław Tarasewicz
starszy inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis

²⁷ Dz. U. poz. 500.

²⁸ Masa żywności otrzymanej przez Bank od sprzedawców żywności wynosiła 876 620,21 kg, a masa żywności przekazanej potrzebującym 876 019,96 kg.